

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosc/142108,Wystawa-Powstania-slaskie-19191921-w-Zawadzkiem-12-kwie-tnia-12-maja-2021.html>
2021-06-18, 15:57

Wystawa „Powstania śląskie 1919-1921” w Zawadzkiem, 12 kwietnia - 12 maja 2021

Z okazji przypadającej w tym roku setnej rocznicy wybuchu III powstania śląskiego oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach wyszedł z inicjatywą organizacji plenerowej wystawy "Powstania śląskie 1919-1921". Ekspozycja przygotowana została przez Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN w Katowicach i we współpracy z Wojewodą Śląskim będzie prezentowana w wielu miastach na terenie całego kraju, w tym w większości wojewódzkich.

Od 12 kwietnia do 12 maja 2021 r. na Placu Hutnika w Zawadzkiem prezentowana była wystawa „Powstania śląskie 1919–1921”. Wydarzenie zostało zorganizowane przy współpracy Urzędu Miejskiego w Zawadzkiem oraz Oddziału IPN w Katowicach.

Po I wojnie światowej, na mocy traktatu wersalskiego z 28 czerwca 1919 r., zdecydowano, że o przyszłości Górnego Śląska, znajdującego się do tej pory w granicach państwa niemieckiego, postanowi plebiscyt, w którym uprawnieni ku temu mieszkańcy regionu oddadzą głos za jego przynależnością do Niemiec lub do Polski. Na górnośląskim obszarze plebiscytowym rozpoczęła się kampania propagandowa prowadzona przez obie strony, mająca przekonać niezdecydowanych. Dramatyczny przebieg konfliktu o Górny Śląsk spowodował konieczność trzykrotnego zrywu zbrojnego.

Wystawa „Powstania śląskie 1919–1921” została przygotowana przez Oddziałowe Biuro

Edukacji Narodowej IPN w Katowicach w ramach projektu wystaw elementarnych Instytutu Pamięci Narodowej. Składa się z 15 paneli, prezentujących w układzie chronologicznym najważniejsze wydarzenia z lat 1918–1922, czyli okresu, w którym ważyły się losy regionu. Koniec I wojny światowej, pierwsze i drugie powstanie śląskie, plebiscyt górnośląski oraz poprzedzająca go kampania propagandowa, trzecie powstanie śląskie, a w końcu podział regionu i przejęcie przyznanej części Górnego Śląska przez administrację polską – to najważniejszych aspektów tej opowieści.

Wykorzystane fotografie i dokumenty pochodzą ze zbiorów: Archiwum Archidiecezjalnego w Katowicach, Muzeum Czynu Powstańczego w Górze św. Anny, Muzeum 2 Korpusu w Józefowie, Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu, Francuskiej Biblioteki Narodowej, Biblioteki Śląskiej, Biblioteki Narodowej, Narodowego Archiwum Cyfrowego, Grzegorza Grześkowiaka.

Autor: Aleksandra Korol-Chudy

Projekt graficzny i skład: Aleksandra Korol-Chudy, Michał Bartłomowicz

Recenzja: dr Mirosław Węcki, dr hab. Filip Musiał